

[Johannes Pedersen.]

ført en Ordning af Statens Bygningsvæsen, men den ophørte i 1856. Det er saaledes nu 74 Aar siden, at vi havde et virkelig ordnet Bygningsvæsen. Der har, som sagt, adskillige Gange været gjort Forsøg paa at skabe en Ændring, men det har altid vist sig, at der ikke kunde blive Enighed derom, og det samme bliver maaske Tilfældet nu, hvis man skal dømme efter de Indvendinger, det ærede 3die Medlem for 4de Kreds (Stensballe) gjorde.

Det Udvalg, der har været nedsat til Behandling af Statens Bygningsvæsen, har søgt Oplysninger i forskellige Lande om Ordningen af deres Bygningsvæsen for at faa lovfæstet en tilsvarende Ordning her, og det har da vist sig, at mange Lande nylig har ordnet deres Bygningsvæsen — enkelte Lande er færdige, andre er i Færd med det. Ifølge den kongelige Resolution af 1849, som altsaa ophævedes i 1856, varetoges hele vort Bygningsvæsen i de Aar af et Bygningsdirektorat. Siden 1856 har det civile Bygningsvæsen været varetaget af nogle Bygningsinspektører, medens baade Statsbarnene og Hærens Bygningsvæsen har været holdt udenfor, hvilket ogsaa er Tilfældet i de fleste andre Lande, i hvilke den i 1924 af den daværende Indenrigsminister nedsatte Kommission angaaende Ordningen af Statens Bygningsvæsen har søgt Oplysninger om Forholdene. Denne Ordning maa, jo anses for at være praktisk, siden den omtalte Kommission foreslaar at bibeholde den her i Landet, og det høje Folketing slutter sig dertil.

Der er i Lovforslaget foreslaaet ansat 6 Bygningsinspektører, som bliver Embedsmænd og lønnes efter Tjenestemandsløven, og 3 honorarlønnede Ingeniører, hvis Honorarer fastsættes paa de aarlige Finanslove. Endvidere er der i Lovforslaget foreslaaet Oprettelse af et Bygningsraad, bestaaende af en kunstnerisk og praktisk fuldt uddannet Arkitekt, der ikke er Bygningsinspektør i Statens Tjeneste, en videnskabelig og praktisk fuldt uddannet Ingeniør, der ikke maa være en af de i Loven omtalte honorarlønnede Ingeniører, samt to Medlemmer med særlig praktisk Kendskab til Byggeri. Endvidere skal Chefen for det i § 4 nævnte Bygningsraad tilføjes Raadet for at kunne give Oplysning og Vejledning. Han har Møderet og Taleret, men ikke Stemmeret. Naar Raadet kun skal bestaa af 4 Medlemmer, og Chefen for Statsbygningsskontoret har Møderet og Taleret, forekommer det mig, at det kunde være praktisk, om denne Chef var

Medlem af Raadet, baade med Mødepligt og Stemmeret; men naar man i det andet høje Ting ikke har kunnet slutte sig til dette, men mener, at den foreslaaede Sammensætning er rigtig, gaar jeg ud fra efter alle de Oplysninger, som Udvalget dér har indhentet, at Ordningen maa være tilfredsstillende.

En saadan Ordning af Bygningsvæsenet, hvorved det ikke som hidtil skal sortere under de forskellige Ministerier, vil, forekommer det mig, være mere praktisk end den hidtidige Ordning med det mere spredte Tilsyn, og der vil kunne spares en Del af det ret store Beløb, der aarlig er medgaaet, nemlig ca. 20 Mill. Kr. Selv om det ikke kan lykkes at nedbringe Udgifterne i samme Omfang som f. Eks. i Holland, hvor Udgiften — efter de Oplysninger, der er givet i Byggeudvalgets Betænkning — er nedbragt fra 27 Mill. Gylden til ca. 5½ Mill., tror jeg dog, det vil kunne forventes, at der med de praktiske Folk, som kommer ind i et saadant Bygningsraad, ogsaa her i Landet vil kunne spares betydelige Beløb. Det har i de senere Aar og navnlig i Krigstiden været uhyre vanskeligt at kalkulere Udgiften ved en Bygnings Opførelse. I mange Tilfælde er man gaaet ud fra Priserne før 1914, men da Priserne paa alle Materialer, særlig fra 1916 til 1923, er steget og har forandret sig fra Maaned til Maaned, har det været uhyre vanskeligt at træffe det rette, naar man skulde ansætte Prisen. Jeg forstaa saa godt, at Vanskelighederne for de Udvalg, som har været nedsat til at forestaa de forskellige Bygningers Opførelse i denne Periode, har været saa store, at Overskridelserne er gaaet ud over, hvad man med Rette kunde kalde sunde Forhold, og jeg kan saa godt forstaa, at et enkelt Medlem af dette høje Ting har følt sig brøstholden over den Kritik, som er rejst overfor ham, for han har været inde i saadanne Vanskeligheder, at det har været umuligt for ham fra Maaned til Maaned at følge Stigningerne og faa Udgiften ind i det rette Leje. For mit eget Vedkommende har jeg f. Eks. i 1922 — 23 ladet opføre en Bygning, som efter sagkyndiges Overslag var kalkuleret til 35 000 Kr., men da vi var færdige med Bygningen, var Udgiften, uden at vi havde fraveget de forskellige Bestemmelser, som var opstillet, paa Grund af Prisernes Stigning steget fra 35 000 Kr. til 42 000 Kr., og naar man ser hen til det, kan man jo godt forstaa, at det har været vanskeligt baade ved det ene og det andet Bygnings-